

STILLA VECKAN

MÅNDAG DEN 26 MARS

Läsning

Jes 42:1-7

Se, över min tjänare, som jag uppehåller,
min utkorade, till vilken min själ har behag,
över honom har jag låtit min Ande komma.
Han skall utbreda rätten bland folken.
Han skall inte skria eller ropa
och inte låta höra sin röst på gatorna.
Ett brutet rör skall han inte sönderkrossa,
och en tynande veke skall han inte utsläcka.
Han skall i trofasthet utbreda rätten.
Hans kraft skall inte tyna bort eller brytas,
intill dess att han har grundat rätten på jorden.
Havsländerna väntar efter hans lag.
Så säger Gud, Herren,
han som har skapat himmelen och utspänt den,
han som har utbrett jorden
med vad som alstras av den,
han som har givit liv åt folket som är på den,
och ande åt dem som vandra där:
Jag, Herren, har kallat dig i rättfärdighet,
och jag vill fatta dig vid handen
och bevara dig och fullborda i dig förbundet med folket
och sätta dig till ett ljus för folkslagen,
för att du må öppna blinda ögon
och föra fångar ut ur fångelset,
ja, ur fångenskapen dem som sitta i mörkret.

Responsoriepsalm

Ps 27:1-3, 13-14 (R. 1a)

R. Herren är mitt ljus och min frälsning.

Herren är mitt ljus och min frälsning,
för vem skulle jag frukta?
Herren är mitt livs värn, för vem skulle jag rädas? R.

När de onda drar emot mig och vill förtära mig,
då stapplar de själva och faller,
mina motståndare och fiender. R.

Om än en här lägrar sig mot mig,

så fruktar ändå inte mitt hjärta,
om krig uppstår mot mig, så är jag dock trygg. R.

Ja, jag tror förvisso att jag skall få se Herrens goda
i de levandes land.

Hoppas på Herren,
var frimodig och oförfärad i ditt hjärta,
ja, hoppas på Herren. R.

Lovsång

V. Var hälsad, du vår konung Jesus Kristus,
du som förbarmar dig över oss syndare.

Evangelium

Joh 12:1-11

Sex dagar före påsken kom Jesus till Betania, där Lasaros bodde, han som Jesus hade uppväckt från de döda. Man ordnade där en måltid för honom; Marta passade upp, och Lasaros var en av dem som låg till bords med honom. Maria tog då en hel flaska dyrbar äkta nardusbalsam och smorde Jesu fötter och torkade dem sedan med sitt hår, och huset fylldes av doften från denna balsam. Men Judas Iskariot, en av lärjungarna, den som skulle förråda honom, sade: "Varför sålde man inte oljan för trehundra denarer och gav till de fattiga?" Detta sade han inte för att han brydde sig om de fattiga utan för att han var en tjuv; han hade hand om kassan och tog av det som lades dit. Men Jesus sade: "Låt henne vara, hon har sparat sin balsam till min begravningsdag. De fattiga har ni alltid bland er, men mig har ni inte alltid."

En stor mängd judar fick reda på att Jesus var där, och de kom dit inte bara för hans skull utan också för att få se Lasaros, som han hade uppväckt från de döda. Översteprästererna bestämde sig då för att döda Lasaros också, eftersom så många judar för hans skull gick ifrån dem och trodde på Jesus.

TISDAG DEN 27 MARS

Läsning

Jes 49:1-6

Hör på mig, ni havsländer,
och ge akt på detta, ni folk, som bor i fjärran.
Herren kallade mig, när jag ännu var i moderlivet,
han nämnde mitt namn, medan jag låg i min moders sköte.
Och han gjorde min mun lik ett skarpt svärd
och gömde mig under sin hands skugga.
Han gjorde mig till en vass pil och dolde mig i sitt koger.
Och han sade till mig: "Du är min tjänare, Israel,
genom vilken jag vill förhärliga mig."
Men jag tänkte: "Förgäves har jag mödat mig,
fruktlöst och fåfängt har jag förtärt min kraft.
Dock, min rätt är hos Herren och min lön hos min Gud."

Och nu säger Herren, han som danade mig till sin tjänare,
när jag ännu var i moderlivet,
för att jag måtte föra Jakob tillbaka till honom,
så att Israel inte rycktes bort –
ty jag är ärad i Herrens ögon,
och min Gud har blivit min starkhet – han säger:
Det är för litet för dig, då du är min tjänare,
att endast upprätta Jakobs stammar
och föra tillbaka de bevarade av Israel.
Jag vill sätta dig till ett ljus för hednafolken,
för att min frälsning må nå till jordens ända.

Responsoriepsalm

Ps 71:1-4a, 5-6b, 15, 17 (R. 15)

R. Min mun skall förkunna din rättfärdighet.

Till dig, Herre, tar jag min tillflykt,
låt mig aldrig komma på skam.
Rädda och befria mig i din rättfärdighet,
hör min bön och hjälp mig. R.

Var mig en klippa där jag får bo,
och dit jag alltid kan fly,
ty du har lovat mig din hjälp,
du är mitt bergfäste och min borg.
Min Gud, befria mig ur den ogudaktiges våld. R.

Du, Herre, min Gud, är mitt hopp,
min tillförsikt alltifrån min ungdom.
Du har varit mitt stöd ända från moderlivet,
du har förlöst mig ur min moders liv. R.

Min mun skall förkunna din rättfärdighet,
hela dagen din godhet,
ty jag känner inget mått på den.
Gud, du har undervisat mig allt ifrån min ungdom,
och än i dag förkunnar jag dina under. R.

Lovsång

V. Var hälsad, du vår konung Jesus Kristus.
Lydig Fadern fördes du till att korsfästas,
lik ett lamm som förs bort till att slaktas.

Evangelium

Joh 13:21-33, 36-38

Vid den tiden hade Jesus och hans lärjungar samlats till måltid. Han skakades i sitt innersta och vittnade: "Sannerligen, jag säger er: en av er kommer att förråda mig." Hans lärjungar såg på varandra och undrade vem han menade. En av dem, den som Jesus älskade, låg intill honom. Simon Petrus gjorde tecken åt honom att fråga Jesus vem han talade om. Lärjungen lutade sig bakåt mot Jesu bröst och sade: "Herre, vem är det?" Jesus svarade: "Han som får brödet som jag nu doppar." Och han doppade brödet och gav det åt Judas, Simon Iskariots son. När Judas hade fått brödet för Satan in i honom. Jesus sade: "Gör genast vad du skall göra!" Ingen av dem som var med vid bordet visste varför han sade detta till honom. Eftersom Judas hade hand om kassan trodde några att Jesus hade sagt åt honom att köpa vad som behövdes till högtiden eller att ge något till de fattiga. Men Judas tog brödet och gick genast ut. Det var natt.

När Judas hade gått sade Jesus: "Nu har Människosonen förhärligats, och Gud har förhärligats i honom. Är nu Gud förhärligad i honom skall Gud också förhärliga honom i sig, och han skall snart förhärliga honom. Ännu en kort tid är jag hos er, mina barn. Ni kommer att söka efter mig, och jag säger nu till er vad jag sade till judarna: Dit jag går kan ni inte komma.

Simon Petrus frågade: "Vart går du, herre?" Jesus svarade: "Dit jag går kan du inte följa mig nu, men längre fram skall du följa mig." Petrus sade: "Herre, varför kan jag inte följa dig nu? Jag skall ge mitt liv för dig." Då sade Jesus: "Du skall ge ditt liv för mig? Sannerligen, jag säger dig: tuppen skall inte gala förrän du tre gånger har förnekat mig."

I domkyrkan firas denna dag även:

OLJEVIGNINGSMÄSSAN

Första läsningen

Jes 61:1-3a, 6a, 8b-9

Herrens, Herrens Ande är över mig,
ty Herren har smort mig
till att förkunna glädjens budskap för de ödmjuka.
Han har sänt mig till att läka dem
som har ett förkrossat hjärta,
till att predika frihet för de fångna
och förlossning för de bundna,
till att predika ett nådens år från Herren
och en hämndens dag från vår Gud,
en dag, då han skall trösta alla sörjande,
då han skall låta de sörjande i Sion
få huvudprydnad i stället för aska,
glädjeolja i stället för sorg,
högtidskläder i stället för en bedrövad ande.
Men ni skall heta Herrens präster,
och man skall kalla er vår Guds tjänare.

Jag skall ge dem deras lön i trofasthet
och sluta ett evigt förbund med dem.
Och deras släkte skall bli känt bland folken
och deras avkomma bland folkslagen.
Alla som ser dem skall märka på dem,
att de är ett släkte som Herren har välsignat.

Responsoriepsalm

Ps 89:21-22, 25, 27 (R. jfr 2a)

R. Om Herrens nåd vill jag evigt sjunga.

Jag har funnit min tjänare David
och smort honom med min heliga olja.
Min hand skall stadigt vara med honom,
och min arm skall styrka honom. **R.**

Min trofasthet och min nåd skall vara med honom,
och i mitt namn skall hans horn bli upphöjt.
Han skall kalla mig så: Du min fader,
min Gud och min frälsnings klippa. **R.**

Andra läsningen

Upp 1:4-8

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer och från de sju andarna framför hans tron och från Jesus Kristus, det trovärdiga vittnet, den förstfödde från de döda och härskaren över jordens kungar. Han som älskar oss och har löst oss från våra synder med sitt blod och som har gjort oss till ett kungadöme, till präster åt sin Gud och fader, honom tillhör här-ligheten och väldet i evigheters evighet, amen.

Se, han kommer med molnen, och varje öga skall se honom, också de som har genomborrat honom, och alla jordens stammar skall brista ut i klagan för hans skull. Ja, amen. Jag är A och O, säger Herren Gud, han som är och som var och som kommer, allhärskaren.

Lovsång

Jfr Jes 61:1

V. Herrens Ande är över mig,
han har sänt mig att frambära ett glädjebud till de fattiga.

Evangelium

Luk 4:16-21

Vid den tiden kom Jesus till Nasaret, där han hade växt upp, och på sabba-ten gick han till synagogan, som han brukade. Han reste sig för att läsa, och man gav honom profeten Jesajas bok. När han öppnade den fann han det ställe där det står skrivet: Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda,

att ge de förtryckta frihet och för-kunna ett nådens år från Herren. Han rullade ihop boken och gav den till-baka till tjänaren och satte sig. Alla i synagogan hade sina blickar riktade mot honom. Då började han tala till dem och sade: "I dag har detta skrift-ställe gått i uppfyllelse inför er som hör mig."

ONSDAG DEN 28 MARS

Läsning

Jes 50:4-9a

Herren, Herren har givit mig en tunga med lärdom,
så att jag förstår att genom mina ord styrka den trötte.
Han väcker var morgon mitt öra,
han väcker det till att höra på lärjungesätt.
Ja, Herren, Herren har öppnat mitt öra,
och jag har ej varit gensträvig, jag har ej vikit tillbaka.
Jag höll fram min rygg åt dem som slog mig
och mina kinder åt dem som ryckte mig i skägget.
Jag dolde inte mitt ansikte mot smädelse och spott.
Men Herren, Herren hjälper mig,
därför kände jag ej smädelsen,
därför gjorde jag min panna hård som sten.
Jag visste ju, att jag ej skulle komma på skam.
Den som dömer mig fri är nära,
vem vill då gå till rätta med mig?
Må han träda fram tillsammans med mig.
Vem vill vara min anklagare? Må han komma hit till mig.
Se, Herren, Herren hjälper mig;
vem vill då döma mig skyldig?

Responsoriepsalm

Ps 69:8-10, 21b-22, 31, 33-34 (R. jfr 14)

R. Herre, svara mig i din godhet.

För din skull bär jag smälek,
för din skull höljer blygsel mitt ansikte.
Främmande har jag blivit för mina bröder
en främling för min moders barn.
Lidelsen för ditt hus har förtärt mig,
dina smädares smädelser hava fallit över mig. R.

Jag väntade på medlidande, men förgäves,
och på tröstare, men jag fann ingen.
De gav mig galla att äta,
och ättika att dricka, i min törst. R.

Jag vill lova Guds namn med sång

och med tacksägelse upphöja honom.
När de ödmjuka ser det, skall de glädja sig,
ni som söker Gud, era hjärtan skall leva.
Ty Herren lyssnar till de fattiga
och föraktar inte sina fångna. R.

Lovsång

V. Var hälsad, du vår konung Jesus Kristus,
du som förbarmar dig över oss syndare.

eller:

V. Var hälsad, du vår konung Jesus Kristus.
Lydig Fadern fördes du till att korsfästas,
lik ett lamm som förs bort till att slaktas.

Evangelium

Matt 26:14–25

Vid den tiden gick en av de tolv, han som hette Judas Iskariot, till översteprästerna och sade: "Vad vill ni ge mig om jag utlämnar honom åt er?" De räknade upp trettio silvermynt åt honom. Från det ögonblicket sökte han efter ett lämpligt tillfälle att utlämna honom.

Första dagen av det osyrade brödets högtid kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: "Var vill du att vi skall ordna för påskmåltiden åt dig?" Han svarade: "Gå in till staden och hälsa den och den att er mästare säger: Min stund är nära. Jag vill hålla påskmåltid hos dig med mina lärjungar." Lärjungarna gjorde som Jesus hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden.

På kvällen lade han sig till bords med de tolv. Medan de åt sade han: "Sannerligen, en av er skall förråda mig." De blev mycket bedrövade och började fråga honom, en efter en: "Det är väl inte jag, herre?" Han svarade: "Den som doppade handen i skålen tillsammans med mig, han skall förråda mig. Människosonen går bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd! Det hade varit bäst för den människan om hon aldrig hade blivit född." Judas, som skulle förråda honom, sade: "Det är väl inte jag, rabbi?" Jesus svarade: "Du har själv sagt det."

DE HELIGA TRE PÅSKDAGARNA OCH PÅSKTIDEN

SKÄRTORSDAGENS KVÄLLSMÄSSA TILL ÅMINNELSE AV HERRENS NATTVARD DEN 29 MARS

Första läsningen

2 Mos 12:1–8, 11–14

Herren sade till Mose och Aron i Egypten: »Denna månad skall inleda raden av månader; den skall för er vara årets första månad. Säg till Israels menighet att varje familjefar den tionde i denna månad skall ta ett lamm eller en killing, ett djur för varje hushåll. Men om hushållet är för litet för ett helt djur skall husfadern och hans

närmaste granne tillsammans ta ett djur, alltefter antalet personer; ni skall göra beräkningen med hänsyn till vad var och en äter. Djuret skall vara felfritt, årsgammalt och av hankön och tas från fåren eller från getterna. Ni skall spara det till den fjortonde dagen i denna månad; då skall hela Israels församlade menighet slakta det mellan skymning och mörker. Man skall ta av blodet och stryka på båda dörrposterna och på tvärbjälken i de hus där man äter det. Köttet skall ätas samma natt; det skall vara stekt över eld och det skall ätas med osyrat bröd och beska örter. Vid måltiden skall ni ha kläderna uppfästa, skor på fötterna och stav i handen. Ät i hast. Detta är Herrens påsk. Den natten skall jag gå fram genom Egypten och döda allt förstfött i landet, både människor och boskap, och alla Egyptens gudar skall drabbas av min dom – jag är Herren. Men blodet skall vara ett tecken på husen där ni bor. När jag ser blodet skall jag gå förbi, och det förödande slaget skall inte träffa er när jag slår Egypten.

Den dagen skall vara en minnesdag för er. Ni skall fira den som en Herrens högtid; i släkte efter släkte skall det vara en oföränderlig ordning att ni firar den.«

Responsoriepsalm

Ps 116:12–13, 15–18 (R. jfr 1 Kor 10:16)

R. Välsignelsens kalk ger oss del av Kristi blod.

Hur skall jag återgälda Herren
 alla hans välgärningar mot mig?
Jag lyfter räddningens bägare
 och åkallar Herren. R.

De trognas liv
 är dyrbart i Herrens ögon.
Herre, jag är din tjänare,
 bara din tjänare, din tjänarinnas son,
 du har lossat mina bojor. R.

Jag vill frambära tackoffer åt dig,
 jag vill åkalla Herren.
Jag vill infria mina löften till Herren
 inför hela hans folk. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 675

Andra läsningen

1 Kor 11:23–26

Jag har själv tagit emot från Herren det som jag har fört vidare till er: Den natten då herren Jesus blev förrådd tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och sade: »Detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig.« Likaså tog han bägaren efter måltiden och sade: »Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig.«

Var gång ni äter det brödet och dricker den bägaren förkunnar ni alltså Herrens död, till dess han kommer.

Lovsång

Jfr Joh 13:34

V. Ett nytt bud ger jag er, säger Herren:
att ni skall älska varandra så som jag har älskat er.

Evangelium

Joh 13:1-15

Det var strax före påskhögtiden och Jesus visste att hans stund hade kommit, då han skulle lämna världen och gå till Fadern. Han hade älskat sina egna som levde här i världen, och han älskade dem intill slutet.

De hade samlats till måltid, och djävulen hade redan ingett Judas, Simon Iskariots son, att förråda Jesus. Jesus visste att Fadern hade lagt allt i hans händer och att han hade utgått från Gud och nu återvände till Gud. Han steg upp från bordet, tog av sig manteln och band en handduk om livet. Sedan hällde han vatten i tvättfatet och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med handduken som han hade bundit om sig. När han kom till Simon Petrus sade denne till honom: »Herre, skall du tvätta mina fötter!« Jesus svarade: »Vad jag gör förstår du inte nu, men senare skall du fatta det.« Petrus sade: »Aldrig någonsin får du tvätta mina fötter!« Jesus sade till honom: »Om jag inte tvättar dig har du ingen gemenskap med mig.« Då sade Simon Petrus: »Herre, tvätta inte bara mina fötter utan också händerna och huvudet.« Men Jesus sade till honom: »Den som har badat behöver bara få fötterna tvättade, i övrigt är han ren. Och ni är rena, dock inte alla.« Han visste nämligen vem som skulle förråda honom, och därför sade han att de inte alla var rena.

När han hade tvättat deras fötter och tagit på sig manteln och lagt sig till bords igen sade han till dem: »Förstår ni vad det är jag har gjort med er? Ni kallar mig mästare och herre, och det med rätta, för det är jag. Om nu jag, som är er herre och mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter. Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort med er.«

LÅNGFREDAGEN DEN 30 MARS

Första läsningen

Jes 52:13 - 53:12

Min tjänare skall ha framgång,
han skall bli upphöjd, mäktig och ärad.
Många förfärades över honom,
så vanställt var hans yttre,
så föga mänskligt hans utseende.
Men nu får han många folk att häpna,
och kungar förstummas inför honom,
ty de ser något de aldrig hört talas om,
bevittnar något de aldrig anat.
Vem av oss trodde på det vi hörde,
för vem var Herrens makt uppenbar?

Som en späd planta växte han upp inför oss,
som ett rotskott ur torr mark.
Han hade inget ståtligt yttre
som drog våra blickar till sig,
inget utseende som tilltalade oss.
Han var föraktad och övergiven av alla,
en plågad man, van vid sjukdom,
en som man vänder sig bort ifrån.
Han var föraktad, utan värde i våra ögon.
Men det var våra sjukdomar han bar,
våra plågor han led,
när vi trodde att han blev straffad,
slagen av Gud, förnedrad.
Han blev pinad för våra brott,
sargad för våra synder,
han tuktades för att vi skulle helas,
hans sår gav oss bot.
Vi gick alla vilse som får,
var och en tog sin egen väg,
men Herren lät vår skuld drabba honom.
Han fann sig i lidandet,
han öppnade inte sin mun.
Han var som lammet som leds till slakt
eller tackan som är tyst när hon klipps,
han öppnade inte sin mun.
Han blev fångslad och dömd och fördes bort,
men vem ägnade hans öde en tanke?
Han blev utestängd från de levandes land,
straffad för sitt folks brott.
Han fick sin grav bland de gudlösa,
fick vila bland ogärningsmän,
fastän han aldrig hade gjort något orätt,
aldrig tagit en lögn i sin mun.
Men Herren tog sig an den han sargat,
botade den som gjort sig till ett skuldoffer.
Han skall få ättlingar och ett långt liv,
och Herrens vilja skall förverkligas genom honom.
När hans elände är över skall han se ljuset
och bli mättad av insikt.
Min tjänare, den rättfärdige,
ger rättfärdighet åt många
och bär deras skuld.
Jag skall ge honom hans andel bland de stora,
låta honom dela byte med de mäktiga,
för att han var beredd att dö

och blev räknad som syndare,
när han bar de mångas skuld
och bad för syndarna.

Responsoriepsalm

Ps 31:2, 6, 12–13, 15–17, 25 (R. Luk 23:46)

R. Fader, i dina händer lämnar jag min ande.

Till dig, Herre, tar jag min tillflykt,
svik mig aldrig!
Du som är trofast, rädda mig.
Jag överlämnar mig i dina händer.
Du befriar mig, Herre, du sanne Gud. R.

Jag blir hånad, jag är en börda för mina grannar,
en skräck för mina vänner,
de som ser mig på gatan viker undan.
Jag är bortglömd som en död,
jag är som ett krossat kärl. R.

Men jag förtröstar på dig, Herre,
jag säger: Du är min Gud.
I din hand ligger mina dagar,
rädda mig ur mina fienders hand,
från dem som förföljer mig. R.

Låt ditt ansikte lysa över mig,
hjälp din tjänare i din godhet!
Var starka, fatta mod,
alla ni som hoppas på Herren! R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 628

Andra läsningen

Heb 4:14–16; 5:7–9

När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår bekännelse. Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.

Under sitt liv på jorden uppsände han med höga rop och tårar enträgna böner till den som kunde rädda honom från döden, och han blev bönhörd därför att han böjde sig under Guds vilja. Fast han var son lärde han sig lyda genom att lida, och när han hade fullkomnats blev han för alla som lyder honom den som bringar evig frälsning.

Lovsång

Fil 2:8–9

V. Kristus var för vår skull lydig
ända till döden, döden på ett kors.
Därför har Gud upphöjt honom
och gett honom det namn som står över alla namn.

Evangelium

Joh 18:1 – 19:42

Lidandesberättelsen kan läsas eller sjungas fördelad på tre roller (I, II, +).

I Vår Herre Jesu Kristi lidande enligt evangelisten Johannes.

Jesus gick tillsammans med sina lärjungar ut till andra sidan av Kidrondalen. Där låg en trädgård som han och lärjungarna gick in i. Också Judas, han som förrådde honom, kände till platsen, eftersom Jesus och hans lärjungar ofta hade samlats där. Judas tog med sig vaktstyrkan och folk från översteprästerna och fariseerna, och de kom dit med lyktor, facklor och vapen. Jesus, som visste om allt som väntade honom, gick ut till dem och frågade:

+ »Vem söker ni?»

I De svarade:

II »Jesus från Nasaret.«

I Han sade:

+ »Det är jag.«

I Bland dem stod också Judas, han som förrådde honom. När Jesus nu sade:
»Det är jag« vek de tillbaka och föll till marken. Han frågade dem igen:

+ »Vem söker ni?»

I De svarade:

II »Jesus från Nasaret.«

I Då sade han:

+ »Jag har ju sagt er att det är jag. Om det är mig ni söker, så låt de andra gå.«

I Ty det som han hade sagt skulle uppfyllas: »Av dem som du har gett mig har jag inte låtit någon gå förlorad.« Men Simon Petrus, som hade ett svärd med sig, drog det och slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat; tjänaren hette Malkos. Jesus sade då till Petrus:

+ »Stick svärdet i skidan. Skulle jag inte dricka den bägare som Fadern har räckt mig?«

I Kommendanten med sin vaktstyrka och judarnas män grep Jesus och band honom och förde honom först till Hannas, svärfar till Kajafas, som var överstepräst det året. Det var Kajafas som hade förklarat för judarna att det var bäst att en enda man dog för folket.

Simon Petrus och en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen, och han följde med Jesus in på översteprästens gård, men Petrus stod kvar utanför porten. Den andre lärjungen, han som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med tjänsteflickan som vaktade porten och tog med sig Petrus in. Men flickan vid porten sade till Petrus:

II »Hör inte du också till den där mannens lärjungar?«

I Han svarade:

II »Nej, det gör jag inte.«

I Tjänarna och vakterna stod och värmdes sig vid en koleld som de hade tänt, eftersom det var kallt. Petrus stod där också och värmdes sig tillsammans med dem.

Översteprästen frågade Jesus om hans lärjungar och hans lära. Jesus sade:

+ »Jag har talat öppet till världen. Jag har alltid undervisat i synagogorna och i templet, där alla judar samlas. Jag har inte sagt något i hemlighet. Varför frågar du mig? Fråga dem som har hört mig vad jag har förkunnat för dem. De vet ju vad jag har sagt.«

I En av vakterna som stod där gav honom då en örfil och sade:

II »Skall du svara översteprästen på det sättet?«

I Jesus sade:

+ »Har jag sagt något som var fel, så säg vad det var. Men om jag har rätt, varför slår du mig?«

I Hannas skickade honom då bunden till översteprästen Kajafas.

Men Simon Petrus stod där och värmdes sig. De sade till honom:

II »Hör inte du också till hans lärjungar?«

I Petrus förnekade det:

II »Nej, det gör jag inte.«

I Då sade en av översteprästens tjänare, en släkting till honom som Petrus hade huggit örat av:

II »Såg jag dig inte tillsammans med honom i trädgården?«

I Petrus förnekade det än en gång. Och just då gol en tupp.

Från Kajafas förde de Jesus till residenset. Det var tidigt på morgonen. Själva stannade de utanför, för att inte bli orena utan kunna äta påskmåltiden. Pilatus gick då ut till dem och frågade:

II »Vad anklagar ni den här mannen för?«

I De svarade:

II »Om han inte hade varit en förbrytare skulle vi inte ha överlämnat honom åt dig.«

I Pilatus sade:

II »Ta honom då själva och döm honom efter er egen lag.«

I Men judarna svarade:

II »Vi har inte rätt att döda någon.«

I Ty det ord skulle uppfyllas som Jesus hade sagt för att ange hur han skulle dö. Pilatus gick tillbaka in i residenset och lät kalla till sig Jesus och frågade:

II »Så du är judarnas konung?«

I Jesus svarade:

+ »Säger du detta av dig själv, eller har andra sagt det om mig?«

I Pilatus sade:

II »Jag är väl ingen jude. Dina landsmän och översteprästerna har överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?«

I Jesus svarade:

+ »Mitt rike hör inte till denna världen. Om mitt rike hörde till denna världen hade mina följeslagare kämpat för att jag inte skulle bli utlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike av annat slag.«

I Pilatus frågade:

II »Du är alltså kung?«

I Jesus svarade:

+ »Du själv säger att jag är kung. Jag har fötts och kommit hit till världen för denna enda sak: att vittna för sanningen. Den som hör till sanningen lyssnar till min röst.«

I Pilatus sade till honom:

II »Vad är sanning?«

I Sedan gick han ut igen till judarna och sade:

II »Jag kan inte finna honom skyldig till något. Men det är sed att jag friger någon åt er vid påskan. Vill ni alltså att jag skall frige judarnas konung?«

I Då ropade de igen:

II »Inte honom, utan Barabbas!«

I Barabbas var en rövare.

Då tog Pilatus Jesus och lät gissla honom. Och soldaterna vred ihop en krans av törne och satte på hans huvud, och de hängde på honom en purpurrod mantel. De gick fram till honom och sade:

II »Var hälsad, judarnas konung«,

I och de gav honom örfilar. Sedan gick Pilatus ut igen och sade till judarna:

II »Jag för ut honom till er för att ni skall förstå att jag inte finner honom skyldig till något.«

I Jesus kom ut, med törnekransen och den purpurroda manteln, och Pilatus sade:

II »Här är mannen.«

I Så snart överstepräster och deras folk fick se honom ropade de:

II »Korsfäst, korsfäst!«

I Pilatus sade:

II »Ta honom och korsfäst honom själva. Jag finner honom inte skyldig till något.«

I Judarna svarade:

II »Vi har en lag, och enligt den lagen måste han dö, eftersom han har gjort sig till Guds son.«

I När Pilatus hörde detta blev han ännu mer oroad. Han gick tillbaka in i residenset och frågade Jesus:

II »Varifrån är du?«

I Men Jesus gav honom inget svar. Pilatus sade då:

II »Vägrar du att tala med mig? Vet du inte att jag har makt att frige dig och makt att korsfästa dig?«

I Jesus svarade:

+ »Du skulle inte ha någon makt över mig om du inte hade fått den från ovan. Därför har den som överlämnade mig åt dig större skuld.«

I Efter det svaret ville Pilatus frige honom. Men judarna ropade:

II »Om du släpper honom är du inte kejsarens vän. Den som gör sig till kung sätter sig upp mot kejsaren.«

I När Pilatus hörde de orden lät han föra ut Jesus och satte sig på domartribunen i den så kallade Stengården, på hebreiska Gabbata. Det var på förberedelsedagen före påsken, vid sjätte timmen. Pilatus sade till judarna:

II »Här ser ni er kung.«

I Då ropade de:

II »Bort med honom! Korsfäst honom!«

I Pilatus frågade:

II »Skall jag korsfästa er kung?«

I Översteprästerna svarade:

II »Vi har ingen annan kung än kejsaren.«

I Då utlämnade han Jesus åt dem till att korsfästas. De tog honom alltså med sig. Han bar själv sitt kors ut till den plats som kallas Skallen, på hebreiska Golgota. Där korsfäste de honom tillsammans med två andra, en på var sida med Jesus i mitten. Pilatus hade också låtit skriva ett anslag som sattes upp på korset, och där stod: Jesus från Nasaret, judarnas konung. Detta lästes av många judar, eftersom platsen där Jesus korsfästes låg strax utanför staden och texten var på hebreiska, latin och grekiska. Men judarnas överstepräster sade till Pilatus:

II »Skriv inte: Judarnas konung, utan vad han själv har sagt: Jag är judarnas konung.«

I Pilatus svarade:

II »Vad jag har skrivit, det har jag skrivit.«

I Soldaterna som hade korsfäst Jesus tog hans kläder och delade upp dem i fyra delar, en på varje soldat. De tog också långskjortan, men den hade inga sömmar utan var vävd i ett enda stycke. De sade därför till varandra:

II »Vi skär inte sönder den utan kastar lott om vem som skall ha den.«

I Ty skriftordet skulle uppfyllas: *De delade upp mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad.*

Det var vad soldaterna gjorde. Men vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster, Maria som var gift med Klopas och Maria från Magdala. När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade sade han till sin mor:

+ »Kvinna, där är din son.«

I Sedan sade han till lärjungen:

+ »Där är din mor.«

I Från den stunden hade hon sitt hem hos lärjungen. Jesus visste att nu var allt fullbordat, och för att skriftordet skulle uppfyllas sade han:

+ »Jag är törstig.«

I Där stod ett kärl som var fyllt med surt vin. De satte därför en svamp som doppats i det sura vinet på en isopstjälk och förde den till hans mun. När Jesus hade fått det sura vinet sade han:

+ »Det är fullbordat.«

I Och han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande.

(En stunds tystnad. Man böjer knä.)

I Eftersom det var förberedelsedag och kropparna inte fick hänga kvar på korset under sabbaten – det var en stor sabbat – bad judarna Pilatus att de korsfästas benpipor skulle krossas och kropparna tas bort. Soldaterna kom därför och krossade benen på dem som var korsfästa tillsammans med Jesus, först på den ene och sedan på den andre. Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död krossade de inte hans ben, utan en av soldaterna stack upp sidan på honom med sin lans, och då kom det ut blod och vatten. Den som såg det har vittnat om det för att också ni skall tro; hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning. Detta skedde för att skriftordet skulle uppfyllas: *Inget ben skall krossas på honom.* Och på ett annat ställe heter det: *De skall se på honom som de har genomborrat.*

Josef från Arimataia, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet av rädsla för judarna, bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick och tog ner kroppen. Nikodemos kom också dit, han som första gången hade sökt upp Jesus på natten, och han hade med sig en blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med kryddorna så som judarna brukar göra vid en gravläggning. Intill platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård och i trädgården en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd. Där lade de Jesus, eftersom det var den judiska förberedelsedagen och graven låg nära.

PÅSKDAGEN – KRISTI UPPSTÅNDELSE

PÅSKVAKAN DEN 31 MARS

I denna vigilia, »alla vigiliors moder« (S:t Augustinus), anvisar kyrkan nio läsningar, sju ur Gamla testamentet och två ur Nya (episteln och evangeliet).

Antalet läsningar ur Gamla testamentet kan minskas, om skäl därtill föreligger; dock må man hålla i minnet att läsningen av Guds ord är en grundbeståndsdel av påskvakan. Minst tre läsningar ur Gamla testamentet skall läsas, i nödfall åtminstone två. Man får aldrig utelämna läsningen ur andra Mosebokens fjortonde kapitel, berättelsen om övergången över Röda havet.

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Jorden var öde och tom, djupet täcktes av mörker och en gudsvind svepte fram över vattnet. Gud sade: »Ljus, bli till!« Och ljuset blev till. Gud såg att ljuset var gott, och han skilde ljuset från mörkret. Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den första dagen.

Gud sade: »I vattnet skall ett valv bli till, och det skall skilja vatten från vatten.« Och det blev så. Gud gjorde valvet och skilde vattnet under valvet från vattnet ovanför valvet. Gud kallade valvet himmel. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den andra dagen.

Gud sade: »Vattnet under himlen skall samlas till en enda plats, så att land blir synligt.« Och det blev så. Gud kallade det torra landet jord, och vattenmassan kallade han hav. Och Gud såg att det var gott. Gud sade: »Jorden skall ge grönska: fröbärande örter och olika arter av fruktträd med frö i sin frukt skall växa på jorden.« Och det blev så. Jorden frambringade grönska: olika arter av fröbärande örter och olika arter av träd med frö i sin frukt. Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den tredje dagen.

Gud sade: »På himlavalvet skall ljus bli till, och de skall skilja dagen från natten och utmärka högtider, dagar och år. De skall vara ljus på himlavalvet och lysa över jorden.« Och det blev så. Gud gjorde de två stora ljusen, det större ljuset till att härska över dagen och det mindre till att härska över natten, och han gjorde stjärnorna. Han satte ljusen på himlavalvet att lysa över jorden, att härska över dag och natt och att skilja ljus från mörker. Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den fjärde dagen.

Gud sade: »Vattnet skall vimla av levande varelser, och fåglar skall flyga över jorden, under himlavalvet.« Gud skapade de stora havsdjuren och alla olika arter av levande varelser som vattnet myllrar och vimlar av och alla olika arter av fåglar. Och Gud såg att det var gott. Gud välsignade dem och sade: »Var fruktsamma och föröka er och uppfyll sjöar och hav. Och på jorden skall fåglarna föröka sig.« Det blev kväll och det blev morgon. Det var den femte dagen.

Gud sade: »Jorden skall frambringa olika arter av levande varelser: boskap, kräldjur och vilda djur av olika arter.« Och det blev så. Gud gjorde de olika arterna av vilda djur, boskap och markens kräldjur. Och Gud såg att det var gott.

Gud sade: »Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräldjur som finns på jorden.« Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem: »Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er. Härska över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden.«

Gud sade: »Jag ger er alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med frö i sin frukt; detta skall ni ha att äta. Åt markens djur, åt himlens fåglar och åt dem som krälar på jorden, allt som har liv i sig, ger jag alla gröna örter att äta.« Och det blev så. Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den sjätte dagen.

Så fullbordades himlen och jorden och allt vad där finns. Den sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt verk, och han vilade på den sjunde dagen efter allt han hade gjort.

eller (kortare läsning):

Första läsningen

1 Mos 1:1, 26–31a

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Gud sade: »Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräddjur som finns på jorden.« Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem: »Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er. Härska över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden.«

Gud sade: »Jag ger er alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med frö i sin frukt; detta skall ni ha att äta. Åt markens djur, åt himlens fåglar och åt dem som krälar på jorden, allt som har liv i sig, ger jag alla gröna örter att äta.« Och det blev så. Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott.

Responsoriepsalm

Ps 104:1–2a, 5–6, 10, 12–14, 24, 35c (R. jfr 30)

R. Herre, sänd ut din Ande och gör jorden ny.

Lova Herren, min själ!

Mäktig är du, Herre, min Gud,
i höghet och härlighet är du klädd,
du sveper dig i ljus som i en mantel. R.

Jorden har du ställt på stadig grund,
den kan aldrig i evighet rubbas.
Urhavet täckte den som en klädnad,
vattnet stod högt över bergen. R.

Du låter källor rinna upp och bli till strömmar
som forsar fram mellan bergen.
Vid dem häckar himlens fåglar
och sjunger bland täta löv. R.

Du vattnar bergen från din sal,
jorden mättas av allt vad du ger.
Du låter gräs växa för boskapen
och örter till människans tjänst.

Så frambringas föda ur jorden. R.
Otaliga är dina verk, o Herre!

Med vishet har du gjort dem alla.
Jorden är full av vad du skapat.
Lova Herren, min själ! R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 668

eller:

Responsoriepsalm

Ps 33:4–7, 12–13, 20, 22 (R. 5b)

R. Herrens kärlek fyller hela jorden.

Herrens ord är att lita på,
han handlar alltid trofast.
Rätt och rättfärdighet älskar han,
Herrens kärlek fyller hela jorden. R.

Genom Herrens ord blev himlen till
och rymdens här på hans befallning.
Som i en lägel samlade han havet
och lade djupens vatten i säkert förvar. R.

Lyckligt det folk som har Herren till Gud,
det folk han valt till sin egendom!
Från himlen blickar Herren ner
och ser på alla människor. R.

Vi sätter vårt hopp till Herren,
han är vår hjälp och vår sköld.
Herre, låt din nåd vila över oss,
ty vi hoppas på dig. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 630

Andra läsningen

1 Mos 22:1–18

Det hände sig att Gud satte Abraham på prov. Gud kallade på honom: »Abraham!«
– »Här är jag«, svarade han. Gud sade: »Ta din ende son, honom som du älskar,
Isak, och gå till landet Moria och offra honom där som brännoffer på ett berg som jag
skall visa dig.«

Tidigt nästa morgon sadlade Abraham sin åsna. Han tog med sig två
tjänare och sin son Isak, högg veden till brännoffret och gav sig i väg mot den plats
som Gud hade talat om. Den tredje dagen fick Abraham se platsen på avstånd. Då
sade han till tjänarna: »Stanna här med åsnan, medan jag och pojken går dit bort för
att tillbe. Sedan kommer vi tillbaka till er.« Abraham tog veden till brännoffret och
lät sin son Isak bära den. Självtog han elden och kniven, och så gick de båda
tillsammans. »Far«, sade Isak. »Ja, min son«, svarade Abraham. Isak sade: »Här är

eld och ved, men var är fåret som skall offras?» — »Min son«, sade Abraham, »Gud utser åt sig det får som skall offras.« Så gick de båda tillsammans.

När de kom fram till platsen som Gud hade talat om byggde Abraham ett altare. Han lade upp veden och band sedan sin son Isak och lade honom på altaret, ovanpå veden. Och Abraham sträckte ut handen och tog kniven för att slakta sin son. Då ropade Herrens ängel till honom från himlen: »Abraham! Abraham!« — »Ja«, svarade Abraham, »här är jag.« Ängeln sade: »Lyft inte din hand mot pojken, och gör honom inget ont. Nu vet jag att du fruktar Gud, nu när du inte har vägrat mig din ende son.« När Abraham såg upp fick han se en bagge, som hade fastnat med hornen i ett snår. Då gick han bort och tog baggen och offrade den som brännoffer i stället för sin son. Abraham gav denna plats namnet »Herren utser«. I dag säger man »på berget där Herren blir sedd«.

Ännu en gång ropade Herrens ängel från himlen och sade till Abraham: »Jag svär vid mig själv, säger Herren, att eftersom du gjorde detta och inte vägrade mig din ende son, skall jag välsigna dig och göra dina ättlingar talrika som stjärnorna på himlen och som sanden på havets strand, och dina ättlingar skall inta fiendens städer. Och alla folk på jorden skall önska sig den välsignelse som dina ättlingar har fått. Detta skall ske därför att du lydde mig.«

eller (kortare läsning):

Andra läsningen

1 Mos 22:1-2, 9a, 10-13, 15-18

Det hände sig att Gud satte Abraham på prov. Gud kallade på honom: »Abraham!« — »Här är jag«, svarade han. Gud sade: »Ta din ende son, honom som du älskar, Isak, och gå till landet Moria och offra honom där som brännoffer på ett berg som jag skall visa dig.«

När de kom fram till platsen som Gud hade talat om byggde Abraham ett altare och lade veden på det. Och Abraham sträckte ut handen och tog kniven för att slakta sin son. Då ropade Herrens ängel till honom från himlen: »Abraham! Abraham!« — »Ja«, svarade Abraham, »här är jag.« Ängeln sade: »Lyft inte din hand mot pojken, och gör honom inget ont. Nu vet jag att du fruktar Gud, nu när du inte har vägrat mig din ende son.« När Abraham såg upp fick han se en bagge, som hade fastnat med hornen i ett snår. Då gick han bort och tog baggen och offrade den som brännoffer i stället för sin son.

Ännu en gång ropade Herrens ängel från himlen och sade till Abraham: »Jag svär vid mig själv, säger Herren, att eftersom du gjorde detta och inte vägrade mig din ende son, skall jag välsigna dig och göra dina ättlingar talrika som stjärnorna på himlen och som sanden på havets strand, och dina ättlingar skall inta fiendens städer. Och alla folk på jorden skall önska sig den välsignelse som dina ättlingar har fått. Detta skall ske därför att du lydde mig.«

Responsoriepsalm

Ps 16:5, 8-11 (R. 1)

R. Skydda mig, Gud, jag flyr till dig.

Herren är min andel, min bågare.
Du bestämmer mitt öde.
Jag har alltid Herren inför mig,
när han står vid min sida vacklar jag inte. R.

Därför gläds mitt hjärta och jublar,
min kropp är i trygghet,
ty du lämnar mig inte åt dödsriket,
du låter inte din trogne se graven. R.

Du visar mig vägen till liv,
hos dig finns glädjens fullhet,
ständig ljuvlighet i din högra hand. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 615

Tredje läsningen

2 Mos 14:15 – 15:1

Herren sade till Mose: »Varför ropar du till mig? Säg åt israeliterna att dra vidare. Lyft din stav och sträck ut din hand över havet och klyv det, så att israeliterna kan gå torrskodda tvärs igenom havet. Jag skall förhärda egypterna, så att de följer efter dem. Jag skall visa min makt genom att krossa farao och hela hans här, hans vagnar och vagnskämpar. Och egypterna skall inse att jag är Herren, när jag visar min makt och krossar farao och hans vagnar och vagnskämpar.«

Guds ängel, som hade gått framför israeliternas här, flyttade sig nu och gick bakom dem. Moln pelaren som gick framför dem flyttade sig och tog plats bakom dem, så att den kom mellan egypternas här och israeliternas. Mörkret föll, och hela natten gick utan att härarna fick känning med varandra.

Mose sträckte ut sin hand över havet, och Herren drev undan havet med en stark östanvind, som blåste hela natten. Så gjorde han havet till torrt land. Vattnet klövs, och israeliterna gick torrskodda tvärs igenom havet, medan vattnet stod som en vägg på båda sidor. Egypterna förföljde dem, och alla faraos hästar, hans vagnar och vagnskämpar satte efter dem ut i havet. Strax före gryningen såg Herren från pelaren av eld och moln ner mot egypternas här, och han spred förvirring bland dem. Han lät vagnshjulen fastna så att det gick trögt att köra. Då ropade egypterna: »Låt oss fly! Herren strider för Israel mot oss egypter!«

Herren sade till Mose: »Sträck ut din hand över havet, så att vattnet strömmar tillbaka över egypterna, över deras vagnar och vagnskämpar.« Mose sträckte ut sin hand över havet, och i gryningen vände vattnet tillbaka. Egypterna flydde och det kom rakt emot dem; Herren störtade dem ut i havet. Vattnet vände tillbaka och dränkte vagnarna och vagnskämparna, hela faraos här som hade följt efter israeliterna ut i havet. Inte en enda kom undan. Men israeliterna gick torrskodda tvärs igenom havet, och vattnet stod som en vägg på båda sidor. Den dagen räddade Herren Israel från egypterna; israeliterna såg dem ligga döda på stranden. Då Israels folk såg vilket storverk Herren hade utfört mot egypterna

fruktade de Herren och litade på honom och på hans tjänare Mose. Då sjöng Mose och israeliterna denna lovsång till Herren:

[»Jag sjunger till Herrens ära:
stor är hans höghet och makt.
Häst och vagnskämpe
vräkte han i havet.«]

Om läsningen följs av sången 2 Mos 15:1–6, 16–18, kan orden inom klammer utelämnas. De läses om man i stället sjunger ur Ps 136 (alternativ psalm till påskvakans läsningar).

Responsoriepsalm

2 Mos 15:1–6, 16–18 (R. 1a)

R. Jag vill sjunga till Herrens ära.

Jag sjunger till Herrens ära: stor är hans höghet och makt.
Häst och vagnskämpe vräkte han i havet.
Herren är min kraft och mitt värn,
han blev min räddning.
Han är min Gud, honom vill jag prisa,
min faders Gud, honom vill jag lovsjunga. R.

Herren är en kämpe — Herren är hans namn.
Faraos vagnar, hela hans här, kastades i havet,
hans tappreste män dränktes i Sävhavet.
Vattnen slog samman över dem,
de sjönk i djupet som stenar.
Din högra hand, Herre, härlig i makt,
din högra hand, Herre, krossade fienden. R.

Fasa och skräck föll över dem,
inför din mäktiga arm stod de förstenade,
medan ditt folk drog fram, Herre,
det folk drog fram som du vunnit åt dig. R.

Du ledde dem fram och planterade dem
på det berg som är din egendom,
den plats du gjort till din boning, Herre,
den helgedom, Herre, du själv har grundlagt.
Herren är konung
nu och för evigt. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 696

Fjärde läsningen

Jes 54:5–14

Jubla, du ofruktsamma,
som aldrig har fått barn,
brist ut i jubelrop,
du som aldrig har fött!
Den övergivna skall få fler barn
än den gifta kvinnan,
säger Herren.
Gör mer plats åt ditt tält,
spänn ut dina tältdukar,
snåla inte,
gör linorna längre,
slå ner pluggarna stadigt.
Åt söder och norr skall du utbreda dig,
dina ättlingar skall fördriva de främmande folken
och bosätta sig i de övergivna städerna.
Var inte rädd, du skall inte behöva skämmas,
blygs inte, du skall inte förödmjukas.
Nej, du skall glömma din ungdoms skam,
inte mer minnas änketidens smälek.
Ty din man är han som har skapat dig,
han vars namn är Herren Sebaot,
din befriare är Israels Helige,
han som kallas hela jordens Gud.
Herren kallar på dig,
övergivna och olyckliga kvinna.
Inte sviker man sin ungdoms hustru,
säger din Gud.
Ett kort ögonblick övergav jag dig,
men i stor kärlek tar jag dig åter.
Jag dolde mitt ansikte för dig
i häftig vrede ett ögonblick,
men evigt trofast visar jag dig nu min kärlek,
säger din befriare, Herren.
Det är som på Noas tid,
då jag svor att Noas flod
aldrig mer skulle dränka jorden.
Så svär jag nu att inte mer vredgas
och inte mer rasa mot dig.
Om än bergen rubbas
och höjderna vacklar,
skall min trohet mot dig inte rubbas
och mitt fredsförbund inte vackla,
säger han som älskar dig, Herren.

Du plågade, härjade,

du som ingen tröstar,
jag låter dina stenar vila på spetsglans,
jag lägger grunden med safirer,
jag gör dina tinnar av granater,
dina portar av beryller
och hela staden av ädla stenar.
Alla dina barn skall fostras av Herren,
i fred och välgång skall dina barn leva.
Rättfärdighet skall vara din grund.
Du skall vara långt från förtrycket
– du har inget att frukta –
långt från fördärvet
– det skall inte nå dig.

Responsoriepsalm

Ps 30:2, 4–6, 11–12a, 13b (R. 6b)

R. Om kvällen är gråten min gäst, men om morgonen jublet.

Jag vill lovsjunga dig, Herre,
ty du drog mig upp ur djupet
och lät inte mina fiender triumfera.
Herre, du förde mig upp ur dödsriket,
du gav mig liv, du räddade mig från graven. R.

Sjung Herrens lov, ni hans trogna,
prisa hans heliga namn!
Ofärd är i hans vrede,
men i hans nåd är liv.
[Om kvällen är gråten min gäst
men om morgonen jublet.] R.

Lyssna, Herre, skona mig,
Herre, bli min hjälpare!
Du vände min dödsklagan i dans.
Herre, min Gud, jag skall alltid prisa dig. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 627

Femte läsningen

Jes 55:1–11

Så säger Herren:
Kom, alla ni som törstar,
kom hit och få vatten,
kom, även om ni inte har pengar!
Förse er med säd, så att ni får äta!
Kom och få säd utan pengar,

vin och mjölk utan att betala!
Varför lägger ni pengar på det som inte är bröd,
er lön på sådant som inte mättar?
Lyssna till mig, så får ni äta gott
och njuta av feta rätter.
Kom till mig och hör noga på,
lyssna, så får ni liv.
Jag sluter ett evigt förbund med er,
den nåd jag visat David skall bestå.
Honom gjorde jag till ett vittne för folken,
till furste och härskare över dem.
Du skall kalla på folkslag du inte känner,
folkslag som inte känner dig skyndar till
för Herrens, din Guds, skull,
Israels Helige, som skänkt dig härlighet.

Sök Herren medan han låter sig finnas,
åkalla honom medan han är nära.
Må den gudlöse överge sin väg,
den ondskefulle sina planer.
Må han vända om till Herren,
så skall han förbarma sig över honom,
vända om till vår Gud,
som alltid vill förlåta.
Mina planer är inte era planer
och era vägar inte mina vägar,
säger Herren.
Liksom himlen är högt över jorden,
så är mina vägar högt över era vägar,
mina planer högt över era planer.
Liksom regn och snö faller från himlen
och inte vänder tillbaka dit
utan vattnar jorden,
får den att grönska och bära frukt,
och ger säd att så och bröd att äta,
så är det med ordet
som kommer från min mun:
det vänder inte fruktlöst tillbaka
utan gör det jag vill
och utför mitt uppdrag.

Responsoriepsalm

Jes 12:2-3, 4bcd, 5-6 (R. 3)

R. Jublande skall ni ösa vatten ur räddningens källor.

Ja, Gud är min räddning,

jag är trygg och utan fruktan.
Min kraft och mitt värn är Herren,
han räddade mig. R.

[Jublande skall ni ösa vatten
ur räddningens källor.]
Tacka Herren, åkalla honom,
berätta för folken om hans verk,
förkunna hans upphöjda namn! R.

Lovsjung Herren för hans väldiga gärningar,
gör dem kända över hela jorden!
Höj jubelrop, ni som bor på Sion,
ty stor är han mitt ibland er, Israels Helige. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 698

Sjätte läsningen

Bar 3:9-15; 3:32 - 4:4

Israel, hör de bud som ger liv,
lyssna och kom till insikt.
Vad har hänt, Israel,
varför är du i fiendeland,
varför har du åldrats bland främlingar,
besudlats av de dödas orenhet
och räknats bland dem som hör dödsriket till?
Du övergav vishetens källa.
Om du hade följt Guds väg
hade du fått bo kvar i frid för alltid.
Lär dig var det finns vishet,
var det finns kraft och förstånd.
Då kommer du också att inse
var det finns liv och ljus för ögonen,
var det finns lång levnad och frid.

Vem har funnit vishetens boning,
vem har gått in i hennes skattkammare?
Han som vet allt känner henne;
han har utforskat henne med sin insikt,
han som gav jorden form för evig tid
och fyllde den med fyrfotadjur.
Han sänder ut ljuset och det drar åstad,
han kallar på det och det lyder med bävan.
Stjärnorna tänder sitt ljus
och börjar med glädje sin vaktjänst;
han kallar på dem och de svarar: »Här är vi!«

och lyser med glädje för sin skapare.

Sådan är vår Gud,
ingen kan nämnas vid hans sida.
Han utforskade vishetens hela väg
och öppnade den för sin tjänare Jakob,
för Israel, som hade hans kärlek.
Sedan visade hon sig på jorden
och levde där bland människorna.
Hon är boken med Guds bud,
lagen som består för evigt.
Alla som håller fast vid henne får leva,
men de som lämnar henne skall dö.
Vänd om, Jakob, och grip fatt i henne,
bana dig fram till ljuskretsen kring henne.
Ge inte det som är din stolthet åt en annan
eller det som gagnar dig åt ett främmande folk.
Saliga är vi, mitt folk Israel,
ty vi vet vad som behagar Gud.

Responsoriepsalm

Ps 19:8–11 (R. Joh 6:68c)

R. Herre, du har det eviga livets ord.

Herrens lag är utan brist,
den ger liv på nytt.
Herrens lära är sann,
den gör den oerfarne vis. R.

Herrens påbud är rätta,
de ger hjärtat glädje.
Herrens befallningar är klara,
de gör blicken ljus. R.

Herrens ord är rena,
de skall alltid bestå.
Herrens stadgar är sanna,
de är alla rättfärdiga. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 619

Sjunde läsningen

Hes 36:16–17a, 18–28

Herrens ord kom till mig: »Människa! Då israeliterna bodde i sitt land orenade de landet med sitt leverne och sina gärningar. De utgöt blod i landet och orenade det med sina avgudabilder, därför tömde jag min vrede över dem. Jag skingrade dem

bland folken, de spreds ut i främmande länder. De fick det straff som deras leverne och deras gärningar förtjänade. Vart de än kom bland de främmande folken vanärade de mitt heliga namn. Man sade om dem: »De är Herrens folk, och ändå har de fått lämna hans land!« Det plågade mig att israeliterna vanärade mitt heliga namn bland folken de kommit till.

Säg därför till Israels folk: Så säger Herren Gud: Det är inte för er skull jag ingriper, israeliter, utan för mitt heliga namn som ni har vanärat bland de folk ni har kommit till. Ni har vanärat mitt mäktiga namn överallt bland folken; det har blivit vanärat, men jag skall visa hur heligt det är. Genom er skall jag visa min helighet inför folken. Då skall de inse att jag är Herren, säger Herren Gud. Jag skall hämta er hos de främmande folken, samla in er från alla länder och föra er till ert eget land. Sedan skall jag bestänka er med rent vatten och göra er rena. Ni har orenat er med alla era avgudabilder, men jag skall göra er rena. Jag skall ge er ett nytt hjärta och fylla er med en ny ande. Jag skall ta bort stenhjärtat ur kroppen på er och ge er ett hjärta av kött. Med min egen ande skall jag fylla er. Jag skall se till att ni följer mina bud och håller er till mina stadgar och lever efter dem. Ni skall få bo i det land jag gav era fäder. Så skall ni vara mitt folk, och jag skall vara er Gud.«

Responsoriepsalm

Ps 42:3, 5bc; 43:3–4 (R. 42:2)

R. Som hjorten längtar till bäckens vatten,
så längtar jag till dig, o Gud.

Jag törstar efter Gud,
efter den levande Guden.
När får jag komma,
när får jag träda fram inför Gud? R.

Jag minns hur jag gick i den Mäktiges hägn
upp till Guds hus,
med tacksägelse och glädjrop
i skaran som drog upp till högtid. R.

Sänd ditt ljus och din sanning!
Låt dem leda mig,
låt dem föra mig till ditt heliga berg
och till din boning,
så att jag får komma till Guds altare,
till Gud, min glädje och fröjd,
och tacka dig till lyrans klang,
Gud, min Gud. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 635

eller (om dop förrättas):

Responsoriepsalm

Jes 12:2-3, 4bcd, 5-6 (R. 3)

R. Jublande skall ni ösa vatten ur räddningens källor.

Ja, Gud är min räddning,
jag är trygg och utan fruktan.
Min kraft och mitt värn är Herren,
han räddade mig. R.

[Jublande skall ni ösa vatten
ur räddningens källor.]
Tacka Herren, åkalla honom,
berätta för folken om hans verk,
förkunna hans upphöjda namn! R.

Lovsjung Herren för hans väldiga gärningar,
gör dem kända över hela jorden!
Höj jubelrop, ni som bor på Sion,
ty stor är han mitt ibland er, Israels Helige. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 698

eller (om dop förrättas):

Responsoriepsalm

Ps 51:12-15, 18-19 (R. 12a)

R. Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta.

Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta,
ge mig ett nytt och stadigt sinne.
Driv inte bort mig från din närhet,
ta inte ifrån mig din heliga ande. R.

Låt mig åter glädjas över att du räddar,
håll mig uppe, ge mig ett villigt sinne.
Jag skall visa syndarna dina vägar,
så att de vänder åter till dig. R.

Slaktoffer vill du inte ta emot,
och ger jag dig brännoffer försmår du det.
Det offer du begär är ett förkrossat hjärta,
en krossad och nedbruten människa
förkastar du inte, o Gud. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 640

Epistel

Rom 6:3-11

Alla vi som har döpts in i Kristus Jesus har också blivit döpta in i hans död. Genom dopet har vi alltså dött och blivit begravda med honom för att också vi skall leva i ett nytt liv, så som Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet. Ty har vi blivit ett med honom genom att dö som han skall vi också bli förenade med honom genom att uppstå som han. Vi vet att vår gamla människa har blivit korsfäst med honom för att den syndiga kroppen skall berövas sin makt, så att vi inte längre är slavar under synden. Ty den som är död är frikänd från synden. När vi nu har dött med Kristus är vår tro att vi också skall leva med honom. Vi vet ju att Kristus har uppväckts från de döda och inte mer skall dö. Döden är inte längre herre över honom. När han dog, dog han bort från synden, en gång för alla. När han nu lever, lever han för Gud. Så skall också ni se på er själva: i Kristus Jesus är ni döda för synden men lever för Gud.

Efter episteln reser sig alla, och prästen intonerar högtidligt påsknattens Halleluja, som upprepas av alla. Det sjungs tre gånger, för varje gång ett tonsteg högre. I nödfall kan kantorn intonera lovsången. Efter Halleluja följer Ps 118 med Halleluja som omkväde.

Psalm

Ps 118:1-2, 16-17, 22-23

R. Halleluja, halleluja, halleluja.

Tacka Herren, ty han är god,
 evigt varar hans nåd.
Sjung, du Israels folk:
 evigt varar hans nåd. R.

Herrens hand är höjd till seger,
 Herrens hand har visat sin kraft.
Jag skall inte dö, jag skall leva
 och vittna om Herrens gärningar. R.

Stenen som husbyggarna ratade
 har blivit en hörnsten.
Detta är Herrens eget verk,
 det står för våra ögon som ett under. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 677

Evangelium

Mark 16:1-7

När sabbaten var över köpte Maria från Magdala och Maria, Jakobs mor, och Salome välluktande kryddor för att gå och smörja honom. Tidigt på morgonen efter sabbaten kom de till graven när solen gick upp. Och de sade till varandra: »Vem skall rulla undan stenen från graven åt oss?» Men så fick de se att stenen var bortrullad, den var

mycket stor. De gick in i graven och såg en ung man i lång vit dräkt sitta där till höger, och de blev förskräckta. Men han sade till dem: »Var inte förskräckta. Ni söker efter Jesus från Nasaret, han som blev korsfäst. Han har uppstått, han är inte här. Se, här är platsen där han blev lagd. Men gå och säg till Petrus och de andra lärjungarna: 'Han går före er till Galileen. Där skall ni få se honom, som han har sagt er.' »

PÅSKDAGEN – KRISTI UPPSTÅNDELSE DEN 16 APRIL

Mässan på dagen

Första läsningen

Apg 10:34a, 37–43

När Petrus var i Caesarea, hos Cornelius, tog han till orda: »Ni känner till det som har skett i hela Judeen, med början i Galileen efter det dop som Johannes predikade: hur Jesus från Nasaret blev smord av Gud med helig ande och kraft och hur han vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld; Gud var med honom. Vi kan vittna om allt han gjorde både på den judeiska landsbygden och i Jerusalem. Honom hängde de upp på en träpåle och dödade. Men Gud uppväckte honom på tredje dagen och lät honom visa sig, inte för hela folket utan för vittnen som Gud i förväg hade utvalt, nämligen för oss som åt och drack med honom efter hans uppståndelse från de döda. Han gav oss uppdraget att förkunna för folket och vittna om att han är den som Gud har bestämt till att döma levande och döda. Om honom vittnar alla profeterna att var och en som tror på honom får syndernas förlåtelse genom hans namn.«

Responsoriepsalm

Ps 118:1–2, 16–17, 22–23 (R. jfr 24)

R. Detta är den dag som Herren har gjort.

Låt oss jubla och vara glada

eller: Halleluja.

Tacka Herren, ty han är god,

evigt varar hans nåd.

Sjung, du Israels folk:

evigt varar hans nåd. R.

Herrens hand är höjd till seger,

Herrens hand har visat sin kraft.

Jag skall inte dö, jag skall leva

och vittna om Herrens gärningar. R.

Stenen som husbyggarna ratade

har blivit en hörnsten.

Detta är Herrens eget verk,

det står för våra ögon som ett under. R.

eller om responsoriepsalmen sjungs: se Cecilia 677

Andra läsningen

Kol 3:1–4

Om ni har uppstått med Kristus, sträva då efter det som finns där uppe där Kristus sitter på Guds högra sida. Tänk på det som finns där uppe, inte på det som finns på jorden. Ni har ju dött, och ni lever ett osynligt liv tillsammans med Kristus hos Gud. Men när Kristus träder fram, han som är ert liv, då skall också ni träda fram i härlighet tillsammans med honom.

eller:

Andra läsningen

1 Kor 5:6b–8

Lite surdeg får hela degen att jäsa. Rensa bort den gamla surdegen så att ni blir en ny deg. Ni är ju osyrade, för vårt påsklamm, Kristus, är slaktat. Låt oss därför fira högtid, inte med gammal surdeg, inte med onskans och fördärvets surdeg, utan med renhetens och sanningens osyrade bröd.

Påsksekvensen

Wipo

Lovets offer alla trogna
ger åt det Lamm som offrats.

Kristus som själv var skuldlös
gav sitt liv för oss alla,
återlöste oss från våra synder.

Död och liv gick i närkamp.
Allt i häpnad höll andan.
I sin död förintade Gud döden.

Vad såg du, Maria,
när du kommit till graven?
– Jag såg den plats där han lades.
Men han var ej där, han hade uppstått.

Hans huvudduk såg jag
och bindlarna som låg där.
Guds ängel sade: »Han lever,
han väntar på er i Galileen.«

Han har uppstått. Han oss leder
från döden till livet,
och hans är makten, äran och riket.

Halleluja

1 Kor 5:7–8

V. Vårt påskalamm, Kristus, är slaktat.
Låt oss därför fira högtid
med renhetens och sanningens osyrade bröd.

Evangelium

Joh 20:1–9

Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: »De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom.« Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde. Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från de döda.

I stället för ovanstående kan påskvakans evangelium läsas. I kvällsmässa på Påskdagen kan man i stället läsa Luk 24:13–35 om emmausvandringen.

Evangelium

Luk 24:13–35

Vid den tiden var två lärjungar på väg till en by som ligger en mil från Jerusalem och som heter Emmaus. De talade med varandra om allt det som hade hänt. Medan de gick där och samtalade och diskuterade, kom Jesus själv och slog följe med dem. Men deras ögon var förblindade och de kände inte igen honom. Han frågade: »Vad är det ni går här och talar med varandra om?« De stannade och såg sorgsna ut, och den ene, som hette Kleopas, svarade: »Du måste vara den ende som har varit i Jerusalem och inte vet vad som har hänt där under dessa dagar.« – »Vad har hänt?« frågade han. De svarade: »Detta med Jesus från Nasaret, han som var en profet, mäktig i ord och gärning inför Gud och hela folket. Han blev utlämnad av våra överstepräster och rådsherrar, och de fick honom dömd till döden och korsfäst, medan vi hoppades att han var den som skall befria Israel. Men till allt detta kommer att det är tredje dagen sedan det här hände, och nu har några kvinnor bland oss gjort oss uppskakade. De var vid graven tidigt i morse men fann inte hans kropp, och då kom de tillbaka och berättade att de i en syn hade sett änglar som sade att han lever. Några av de våra gick ut till graven, och de fann att det var så som kvinnorna hade sagt. Honom själv såg de inte.« Då sade han: »Förstår ni så lite, är ni så tröga till att tro på det som profeterna har sagt? Skulle inte Messias lida detta och gå in i sin härlighet?« Och med början hos Mose och alla profeterna förklarade han för dem vad som står om honom överallt i skrifterna.

De var nästan framme vid byn dit de skulle, och han såg ut att vilja gå vidare, men de höll kvar honom och sade: »Stanna hos oss. Det börjar bli kväll och

dagen är snart slut.« Då följde han med in och stannade hos dem. När han sedan låg till bords med dem tog han brödet, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem. Då öppnades deras ögon och de kände igen honom, men han försvann ur deras åsyn. Och de sade till varandra: »Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?«

De bröt genast upp och återvände till Jerusalem, där de fann de elva och alla de andra församlade, och dessa sade: »Herren har verkligen blivit uppväckt och han har visat sig för Simon.« Själva berättade de då vad som hade hänt dem på vägen och hur han hade gett sig till känna för dem genom att bryta brödet.